همایش

همایش بین‌المللی پریودنتولوژی

شرق: «ششمین همایش بین‌المللی انجمن علمی پریودنتولوژی ایران» به همراه نمایشگاه مواد، تجهیزات و لوازم دندانپزشکی ۱۰ تا ۱۲ آبان‌ماه امسال در مجمع فرهنگی- رفاهی دانشگاه شیراز برپا می‌شود. دکتر شریعه فقیهی دبیر علمی این همایش با اعلام خبر فوق افزود: پریودنتولوژی علم شناخت بافت‌های پشتیبان دندان در سلامت و بیماری است و از همین رو توجه به این رشته بسیار ضروری به نظر می‌رسد. وی با اشاره به اینکه در حال حاضر با افزایش رعایت مسائل بهداشتی مردم قادر به نگهداری تعداد بیشتری از دندان‌های خود در سنین بالا هستند، اظهار داشت: در سنین پایین بیشترین علت از دست رفتن دندان‌ها پوسیدگی است، در حالی که با افزایش سن، دندان‌ها بیشتر در معرض خطر بیماری‌های لثه و پریودنتال قرار می‌گیرند. دکتر فقیهی گفت: حفظ سلامت بافت‌های لثه و استخوان برای نگهداری دندان‌ها امری حیاتی بوده و اصول پیشگیری و حفظ سلامت در کنار درمان‌های پیشرفته‌ای که برای جایگزینی انساج از دست رفته و یا دندان‌ها با ایمپلنت وجود دارد از جمله مسائلی است که در این همایش مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

رژیم کم‌کالری و به تاخیر انداختن پیری

پژوهشگران کانادایی می‌گویند کاهش کالری دریافتی از رژیم غذایی می‌تواند اثرات مضر پیری بر عضلات را به تاخیر اندازد. محققان دانشگاه کالگاری کانادا به سرپرستی دکتر راس هپل متخصص فیزیولوژی به موش‌های پیر رژیم غذایی

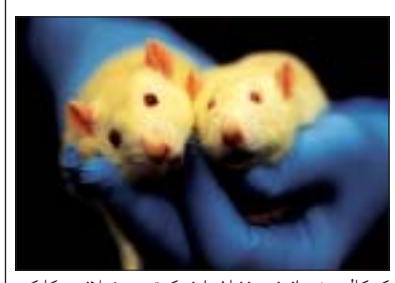

کم‌کالری خوراندند و نشان دادند که توده عضلانی و کارکرد آن در این موش‌های پیر مشابه موش‌های جوان باقی می‌ماند. موش‌های پیری که رژیم غذایی با محدودیت کالری یعنی دارای همان مواد مغذی رژیم غذایی معمول ولی با ۴۰ درصد کالری کمتر مصرف کرده بودند تنها ۲۰ درصد توده عضلانی‌شان را از دست دادند و کارکرد عضلانی‌شان بدون تغییر باقی ماند، در حالی که در موش‌های پیری که رژیم غذایی معمول را دریافت کرده بودند توده عضلانی به میزان ۵۰درصد کاهش یافت و کارکرد عضلانی هم افت کرد. پژوهش‌های قبلی نشان داده بود که کم کردن مصرف کالری طول عمر موش‌ها را تا ۳۵ درصد افزایش می‌دهد. البته دکتر هپل تصدیق کرد کاهش ۴۰ درصد کالری رژیم غذایی برای انسان خیلی شدید و غیرعملی است و شاید کلید حل مسئله پیری در انسان دوری از پرخوری و ورزش کردن مداوم باشد.

Earthtimes.org

گزارشی از نهمین کنگره انجمن اورولوژی ایران

درمان بیماری‌های ادراری پیش از تولد

بنفشه پورناجی

شاید باور این مسئله کمی برایمان مشکل باشد که بتوان نوزادی را در رحم مادر مورد ارزیابی‌های پزشکی قرار داده و در موقع لزوم روی آن عمل جراحی نیز انجام داد. اما علم پزشکی مانند سایر علوم به سرعت برق‌آسایی رو به پیشرفت بوده و عصری که عمل پیوند صورت که چندی پیش غیرممکن تلقی می‌شد، در حال انجام است، تشخیص و درمان بیماری‌های نوزادان پیش از تولد بعید به نظر نمی‌رسد. هر چند این شیوه هنوز در دنیا و از جمله در کشور ما از جمله اعمال جراحی شایع تلقی نمی‌شود، اما با پیشرفت‌های انجام گرفته در زمینه تشخیص و درمان بیماری‌های دستگاه ادراری نوزادان حتی قبل از تولد طی چند سال اخیر، دستیابی به این شیوه چندان دور از ذهن به نظر نمی‌رسد.

■ ■ ■

■ **شیوه‌های نوین درمان ناباروری**

امروزه به کمک تکنولوژی‌های جدید درمان ناباروری، اکثر مردان شانس پدر شدن را دارند. دکتر محمدرضا نوروزی متخصص اورولوژی و ناباروری مردان در این زمینه می‌گوید: هم‌اکنون حتی مردانی هم که اسپرم اندک اما بالغ دارند، می‌توانند صاحب فرزند شوند. وی ادامه می‌دهد: پزشکان متخصص، امروزه حتی از اندام تولیدکننده نطفه، اسپرم‌هایی استخراج می‌کنند که قدرت باروری دارد. روش IVF و ICSI (میکرواینجکشن) از سال ۱۹۹۰ در دنیا متداول شد و به بسیاری از مردان نابارور این شانس را داد که صاحب فرزند شوند. خوشبختانه این شیوه در کشور ما نیز با نتایج مطلوبی روبه‌رو بوده است. در حقیقت در مواردی حتی با وجود یک اسپرم و تخمک پس از تشکیل جنین و انتقال آن به رحم زن، بارداری میسر می‌شود.

■ **امکان تشخیص بیماری‌های ژنتیکی و متابولیک در جنین**

یکی از نکات مهم و به عبارتی مطالب جدید و نو در مباحث درمان ناباروری، امکان تشخیص بیماری‌های ژنتیک و متابولیک است. به گفته دکتر نوروزی با تشخیص جنسیت جنین‌ها می‌توان بسیاری از بیماری‌ها را که تنها از طریق جنس خاصی (دخترها یا پسرها) منتقل می‌شود، شناسایی کرد. وی می‌افزاید: بهترین شیوه‌ای که به کمک آن می‌توان جنسیت فرزند را قبل از انتقال به رحم مادر تشخیص داد بهره‌گیری از روش PGD یا تشخیص ژنتیکی پیش از تولد است. در این روش پس از مخلوط شدن نطفه مرد و زن و تشکیل جنین به رحم مادر، پیش از انتقال جنین، یکی از سلول‌های تشکیل شده وی را به منظور بررسی‌های ژنتیکی به آزمایشگاه می‌فرستند. آزمایشگاه نیز با آنالیز ژنتیکی سلول ارسال شده، قادر به تشخیص ناهنجاری‌های ژنتیکی جنین خواهد بود. البته در این مرحله جنسیت جنین هم مشخص می‌شود. دکتر نوروزی تصریح می‌کند از نظر «اخلاق پزشکی» انجام روش تشخیص جنسیت جنین پیش از تولد، صرفاً با هدف تعیین جنسیت و نه بررسی‌های ژنتیکی، شیوه‌ای پسندیده قلمداد نمی‌شود و در مجامع مختلف پزشکی بر سر آن بحث و اختلاف نظر است. اما در صورتی که از این روش به عنوان اقدامی به منظور جلوگیری از تولد کودکان با اختلالات و مشکلات ژنتیکی استفاده شود، مسلماً اقدامی است که تعداد موافقان آن بسیار بیشتر از تعداد مخالفان است. وی یکی از مشکلات به کارگیری این روش را مشکل پرهزینه بودن آن برمی‌شمارد و اظهار می‌دارد: به دلیل پرهزینه بودن این روش، لزومی ندارد، از آن برای تمام جنین‌ها استفاده شود. بلکه تنها در موارد ویژه که امکان انتقال بیماری‌های خاص - مانند تالاسمی - از طریق پدر یا مادر وجود دارد و یا در صورت آنکه پدر و مادر قبلاً فرزندی با اختلاف ژنتیکی داشته‌اند، این روش می‌تواند، شیوه‌ای مطلوب قلمداد شود. این متخصص اورولوژی می‌افزاید: معمولاً جنین را در مرحله چهار سلولی نمونه‌برداری کرده و برای بررسی‌های ژنتیکی به آزمایشگاه می‌فرستند. از آن جایی که ظرف ۲۴ ساعت تعداد سلول‌های جنین از چهار به هشت سلول می‌رسد، آزمایشگاه ژنتیک می‌بایست، ظرف ۲۴ ساعت جواب آزمایش را اعلام کند.

■ **تشخیص اختلالات مجاری ادراری جنین**

اورولوژی اطفال در ۲۰ سال گذشته تغییرات و پیشرفت قابل توجهی در زمینه تشخیص و درمان مشکلات و اختلالات دستگاه ادراری نوزادان حتی پیش از زمان تولد داشته است.

دکتر محمدعلی زرگر فوق تخصص اورولوژی و رئیس این

کنگره نیز می‌گوید: برای تشخیص ناهنجاری‌های پیش از تولد، معمولاً از سونوگرافی استفاده می‌شود.

وی ادامه می‌دهد: هم‌اکنون سونوگرافی و سایر تکنولوژی‌ها این امکان را به بخش اورولوژی اطفال می‌دهد که در هفته ۱۲ تا ۱۴ جنینی، دستگاه ادراری وی به ویژه کلیه‌ها را ارزیابی کند.

اورولوژی اطفال مشتمل بر بیماری‌های مادرزادی است که این بیماری‌ها می‌تواند، پیش از تولد یا به هنگام تولد توسط سونوگرافی تشخیص داده شود. به عبارتی سونوگرافی نخستین قدم برای تشخیص یک جنین، نوزاد یا کودک مشکوک به ناهنجاری‌های دستگاه ادراری تلقی می‌شود. به عقیده دکتر زرگر، پزشک متخصص اورولوژی به کمک سونوگرافی می‌تواند کلیه‌ها، کبد، عروق بزرگ، مثانه و احشای داخل لگن، کنادها (تخمدان‌ها و بیضه‌ها) را به منظور انجام مراحل بعد و بررسی‌های بیشتر ارزیابی کند. کلیه‌های جنین در هفته نهم بارداری تشکیل می‌شود که به کمک سونوگرافی قابل رویت است. در این مرحله فقدان کلیه‌ها یا بیماری‌های کیستیک کلیه‌ها نیز به کمک سونوگرافی قابل تشخیص است. وی ادامه می‌دهد: در برخی موارد، ناهنجاری‌های غیراورولوژی ممکن است، همراه با انسداد مجاری ادراری باشد که در چنین مواقعی، مشاهده طبیعی بودن کلیه‌ها در سونوگرافی، به پزشک این اطمینان را می‌دهد که از نظر دستگاه ادراری خطر جدی‌ای بیمار را تهدید نمی‌کند. در برخی موارد، کشف یک بیماری دستگاه ادراری در یک کودک، خبر از این می‌دهد که ممکن است این بیماری در سایر کودکان آن خانواده نیز وجود داشته باشد. برای مثال کودکی که به رفلاکس ادراری (برگشت ادرار از مثانه به داخل کلیه‌ها) مبتلا است، پزشک متخصص ممکن است سایر خواهران و برادران او را نیز مورد بررسی قرار دهد. رئیس نهمین کنگره انجمن اورولوژی ایران می‌گوید: کودکانی که به تومورهای کلیه دچار می‌شوند، اشکالات آیریس (قرینه) یا بزرگ شدن یک طرفه بدن و ناقرینه بودن دو قسمت بدن در آنان مشاهده می‌شود که درمان این کودکان می‌بایست به کمک اورولوژیست اطفال به منظور ارزیابی و درمان کلیه‌های کودک صورت پذیرد. رشته پره نتال (پیش از تولد) شامل یک گروه متشکل از پزشکان متخصص در رشته‌های اورولوژی، کودکان، زنان و زایمان و یک رادیولوژیست در کنار یک فوق تخصص نوزادان است. هر چند جراحی ناهنجاری‌های مجاری ادراری روی جنین تاکنون به طور محدود انجام گرفته است، اما امید می‌رود، این شیوه هر چه گسترده‌تر شده تا جایی که در آینده نزدیک شاهد اعمال موفقیت‌آمیز جراحی روی دستگاه ادراری نوزادان توسط اورولوژیست‌های ایرانی باشیم.

■ **نکته‌ها و توصیه‌ها**

■ **شب‌ادراری از والدین به ارث می‌رسد**

پژوهش‌های انجام گرفته نشان می‌دهد، اگر یکی از والدین سابقه شب‌ادراری داشته باشد، احتمال ابتلای فرزندان وی به این عارضه ۴۰ درصد و در صورت آنکه هر دو والدین در کودکی دارای سابقه شب‌ادراری باشند، این آمار به بیش از ۷۰ درصد افزایش می‌یابد.

■ **مواظب گلودرد چرکی باشید**

بی‌توجهی به گلودرد چرکی می‌تواند عملکرد هر دو کلیه را مختل کند. بیماری‌هایی مانند مخملک از جمله بیماری‌های هشداردهنده تلقی می‌شوند که نیاز به درمان کامل دارند.

■ **دیابت را جدی بگیرید**

دیابت به غیر از آثار نامطلوب روی بینایی سبب نفروپاتی کلیه‌ها نیز می‌شود. نفروپاتی کلیه‌ها را از بین می‌برد که این مسئله قابل برگشت نیست.

■ **خانم‌ها عفونت را جدی بگیرند**

رعایت بهداشت، یکی از اساسی‌ترین شیوه‌ها به منظور مقابله با عفونت در خانم‌ها است. اگر خانمی یک بار به عفونت مجاری ادراری دچار و درمان شده ضروری است هر سه ماه یک بار آزمایش بدهد تا بیماری کاملاً ریشه‌کن شود.

■ **شیوع سرطان پروستات در آقایان**

سرطان پروستات به دلایلی همچون تغییر رژیم غذایی و گرایش به سوی غذاهای چرب، وجود انواع آلوده‌کننده‌های بیماری‌زا و... شایع شده که متاسفانه همچنان رو به افزایش است. تشخیص به موقع این بیماری در درمان آن بسیار موثر است. این بیماری در سنین بیش از ۴۰ سال رو به شیوع است.

■ **به جای قرص کلسیم لبنیات مصرف کنید**

سنگ کلسیمی از شایع‌ترین انواع سنگ‌های کلیه تلقی می‌شود. افراد مبتلا به این نوع سنگ‌ها برای تامین کلسیم مورد نیاز بدن خود به جای قرص کلسیم از لبنیات استفاده کنند.

خبرها

زن ۶۲ ساله انگلیسی مادر شد

شرق: دکتر پاتریشیا راشبروک ۶۲ساله روانپزشک، به مسن‌ترین زنی در انگلیس بدل شد که زایمان کرده است. او پسری به وزن بیش از سه کیلوگرم به دنیا آورد. به گفته شوهر ۶۰ساله او آقای جان فرانت مادر و نوزاد هر دو در وضعیت خوبی به سر می‌برند. به گزارش مدیکال‌نیوز تودی این تولد باعث بحث داغی در بریتانیا شده است. برخی می‌گویند که شخصی در موقعیت خانم راشبروک که موقعیت مالی خوبی دارد می‌تواند این کودک را در محیطی راحت و مهرآمیز بزرگ کند اما برخی دیگر معتقدند که بچه‌دار شدن در چنین سنی عملی خودخواهانه است و کودک عاقبت باید تاوان آن را بپردازد. دکتر راشبروک که پیش از این سه فرزند ۲۶، ۲۲ و ۱۸ ساله داشت، برای بارور کردن خود به روسیه و به نزد متخصص باروری ایتالیایی سورینو آنتینوری رفته بود. هر سه فرزند او حاصل ازدواج اولش هستند. پسر تازه به دنیا آمده که فعلاً جی جی نامیده می‌شود، از طریق تلقیح مصنوعی (IVF) با استفاده از تخمک اهدایی به وجود آمده است. کل این فرآیند که پس از پنج بار تلاش به موفقیت انجامید، ده‌هزار پاوند هزینه داشته است. آقای فرانت تا به حال فرزندی نداشته و برای اولین بار است که پدر می‌شود.

هشدار کمیسیون اروپا در مورد لامپ‌های برنزه کردن

شرق: کمیسیون اروپا در مورد استفاده افراد کم‌سن و دارای پوست روشن از لامپ‌های برنزه کردن به خاطر خطر ابتلا به سرطان پوست هشدار داد. به گزارش بی‌بی‌سی این کمیسیون همچنین خواستار آن شده است که لامپ‌های برنزه کردن، تخت‌های خورشیدی (Sunbeds) و سایر ابزارهای تولیدکننده اشعه ماوراءبنفش که برای برنزه شدن مورد استفاده قرار می‌گیرند، دارای برچسب‌های هشداردهنده باشند. کمیسیون اروپا همچنین خواستار تعیین حداکثر بی‌خطر برای اشعه ماوراءبنفش در این دستگاه‌ها شده است. سالانه بیش از ۸ هزار مورد جدید سرطان پوستی ملانوم بدخیم در انگلیس رخ می‌دهد که وخیم‌ترین سرطان پوست به حساب می‌آید و مرگ ۱۸۰۰ نفر را در سال باعث می‌شود. بیشترین خطر برای ابتلا به این نوع سرطان در افراد دارای کک و مک پوستی، خال و سابقه خانوادگی این بیماری و در افراد کم‌سن است. ماه گذشته ایرلند مصرف وسایل مصنوعی برنزه کردن را برای افراد ۱۵ ساله و کوچکتر به خاطر کاهش میزان سرطان پوست ممنوع کرد.